

УДК 811.111'373

Забейда Ольга*(м. Острог, Україна)**Національний університет «Острозька академія»***ЕФЕКТИВНІ ПРИЙОМИ ЗАКРІПЛЕННЯ АНГЛОМОВНИХ
ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ**

У тезах розглядається питання ефективних прийомів навчання англomовної лексики в основній школі на етапі автоматизації на понадфразовому рівні та ситуативного вживання. Проаналізовано використання інформаційно-комунікаційних технологій на цьому етапі.

Ключові слова: *лексичні одиниці, закріплення, основна школа, інформаційно-комунікаційні технології.*

В тезисах рассматривается вопрос эффективных приёмов преподавания англоязычной лексики в основной школе на этапе автоматизации на надфразовом уровне та ситуативного употребления. Проанализировано использование информационно-коммуникационных технологий на этом этапе.

Ключевые слова: *лексические единицы, закрепление, основная школа, информационно-коммуникационные технологии.*

This work deals with the question of effective methods of teaching English vocabulary at the secondary school on the stage of automatic actions on the overphrase level and situational usage. The usage of the information technologies on this stage is examined.

Key words: *lexical units, strengthening, the secondary school, information technologies.*

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій істотно впливає на можливості під час навчального процесу та навчання англійської мови зокрема. Виникає необхідність у розробленні спеціальних методик, впровадження яких дозволить зробити урок англійської мови пізнавальними та цікавим, а кожен етап вивчення матеріалу насиченим та максимально ефективним.

Серед дослідників, які вивчали використання комп'ютерних технологій під час вивчення є Ю. Ю. Харченко, І. Ситдикова, Л. А. Подопригова, В. Олійник, Н. Побережна, О. П. Крюкова, Д. О. Богданова, Н. Г. Пантюшенко, Н. В. Павлиш, О. Ю. Костюк, К. В. Сімак, Л. Гелехер, Р. Купер. Питання лексичної компетенції досліджували Лі Севон, М. Льюїс, Дж. Синклеа, А. Ренауф. Актуальність дослідження полягає у необхідності вивчення англійської мови як мови міжнародного спілкування та одного з елементів розвитку сучасної особистості.

Як відзначає Н. Г. Пантюшенко, виконання навчальних програм у навчальному процесі вимагає системності, комплексності підходу до виконання поставлених цілей. Для системного підходу властиво врахування низки чинників: вартості програмних і технічних засобів навчання, відповідності навчальних програм шкільним програмам із предметів, способу впровадження навчальних програм, поєднання навчальних програм із традиційними методами навчання, рівня готовності вчителів і учнів до застосування комп'ютерних програм. Комп'ютерні технології можуть бути використані на різних етапах навчального процесу: ознайомлення із новим матеріалом, закріплення, повторення, контролю рівня знань. Для учня вони виконують різні ролі: учителя, робочого інструменту, об'єкту навчання, середовища для ігор [1].

На думку Ю. Ю. Харченко, зміни, що відбулися протягом останніх десятиліть позначилися на вимогах до сучасного уроку. Доступність мобільного зв'язку, інформаційних технологій, мережі Інтернет змінили особливості життя людей. Інформаційний обмін повинен відбуватися швидше, а отже, урок має відбуватися по-іншому, чому сприяє використання проєктів, розробки тематичних, творчих презентацій, створення інфографіки або схематичної асоціативної таблиці [2].

Саме інформаційно-комунікаційні технології привертають увагу учнів підліткового віку, тобто основної школи, тому їх використання на уроках є позитивним не лише з інформаційної, але й із психологічної точки зору. Набуття лексичного запасу – це процес вивчення слів певної мови. Способи, якими діти набу-

вають лексичний запас рідної мови, відрізняються від способів, якими учні вивчають лексику іноземної мови [4].

Заключним етапом вивчення лексичних одиниць є їх автоматизація на понадфразовому рівні (у діалогічній та монологічній єдностях), а також потім відбувається етап удосконалення дій учнів з лексичними одиницями, що передує ситуативному вживанню засвоєних лексичних одиниць у процесі висловлювання думок в усній формі та письмовій, контекстне розуміння лексичних одиниць у процесі читання та аудіювання.

Успішність учня на етапі закріплення лексичних одиниць є індикатором його можливостей використання цих лексичних одиниць у різних видах мовленнєвої діяльності. Ми вважаємо, що відео доцільно використовувати і на стадії закріплення нових ЛО. Відео має відповідати певним критеріям:

а) вимоги до мови: мова має бути сучасною, відповідати вимогам і нормам літературної мови в тих галузях, з якими учням частіше за все доведеться стикатися; необхідною є наявність природних пауз між висловлюваннями; жаргонні вислови та вигуки мають бути короткими й не дуже складними для розуміння; текст не має бути перевантаженим новими словами й виразами;

б) вимоги до змісту: ситуації мають бути типовими, такими, що можуть трапитися в реальному житті [3].

Для закріплення підійдуть види діяльності, рекомендовані Лін Гелехер після перегляду відео, а саме:

а) використання мови: учні читають статтю, новини і порівнюють з інформацією, яку вони отримали під час перегляду; учні записують власну версію відео; учні створюють діалоги, подібні, до тих, які вони побачили на відео;

б) проектна робота: учні виготовляють постери; використовують Інтернет, щоб знайти більше інформації, що стосується теми;

в) стимул: учні обговорюють аспект відео; учні обговорюють людей із відео; учні вирішують про вік людей на відео; учні голосують за найгарнішого героя [3].

Із цих порад можна вибрати пункти, які підходять для учнів різних класів, враховуючи їх складність чи затрати часу на їх виконання. Так виготовлення постера чи складання невеликих

діалогів із використанням інформації з відео підійде учням 5–7 класів, а от запис власної версії відео краще підійде для старших учнів. Ми вважаємо, що обговорення зовнішності героїв відео та голосування за найгарнішу чи найгіршу зовнішність буде певним чином неетичним та суперечливим, тому цей пункт не варто використовувати.

Отже, використання комп'ютерних технологій дає можливість урізноманітнити урок англійської мови. На етапі закріплення лексичних одиниць можна використовувати відео, оскільки є низка видів діяльності після перегляду відео, які використовуються з цією метою. Варто зазначити, що є певні вимоги до відбору відеоматеріалів, що стосуються їх технічних якостей та лексичного наповнення.

Література:

1. Пантюшенко Н. Г. Використання інформаційно-комп'ютерних технологій у викладанні мови / Н. Г. Пантюшенко // Англійська мова та література. – Харків : ВГ “Основа”, 2013. – № 14.

2. Харченко Ю. Ю. Розвиток творчих здібностей шляхом упровадження ІКТ та роботи в мережі онлайн / Ю. Ю. Харченко // Англійська мова та література. – Харків : ВГ “Основа”, 2016. – № 8.

3. Lynn Gallacher. Video and young learners 2 [Електронний ресурс] / Gallacher Lynn // British Council / – [2003]. – Режим доступу : <https://www.teachingenglish.org.uk/article/video-young-learners-2>. – Назва з екрану.

4. Vocabulary acquisition. [Електронний ресурс] //About Education / – Режим доступу : <http://grammar.about.com/od/tz/g/Vocabulary-Acquisition.htm>. – Назва з екрану.